

**Verslag werkgroep
European Market Design
31/05/2013**

Aanwezig:

- G. Landenne (FEBEG)
- K. Krastev (FEBEG)
- B. De Wispelaere (FEBEG)
- S. Harlem (FEBEG)
- N. Pierreux (Belpex)
- M. Noeninckx (FOD Economie)
- P. Fonck (ELIA-PFo)
- R. Bourgeois (ELIA_RBo)
- V. Saenz (Elia_VSa)
- M. Verelst (ELIA_MVe)

Verontschuldigd:

- J. Hensmans (FOD Economie)
- P. Claes (FEBELIEC)
- W. Gommeren (AGORIA)
- T. De Waal (FEBEG)
- N. Kuen (FEBEG)

VERSLAG

Agenda

- *Welcome & agenda*
- *Approval of Minutes of last meeting 15/03/2013*
- *Status update on CWE Flow-Based Project*
- *Status update on NWE Day-ahead Project*
- *Status update on NWE Intraday Project*
- *Forward Capacity Allocation Network Code*
- *Harmonised Auction Rules*
- *AOB & Closing remarks*

-
- **Welcome & agenda**

PFO heet iedereen welkom.

De agenda van de meeting wordt goedgekeurd.

- **Approval of Minutes of last meeting 15/03/2013**

Het verslag van de vorige meeting van 15/03/2013 werd laattijdig verstuurd. Er wordt afgesproken tijdens de vergadering dat eventuele opmerkingen nog gestuurd kunnen worden via email tot 7 juni 2013. MVE zal een herinnering sturen via email. Nadien wordt het verslag als goedgekeurd beschouwd.

- **Status update on CWE Flow –Based project**

RBO geeft een stand van zaken met betrekking tot de externe parallel run die gestart is sinds Q1/2013. Het proces is nog niet volledig geautomatiseerd en nog niet alle dagen kunnen als representatief beschouwd worden. Hierdoor worden er voor die dagen geen marktresultaten berekend en dus gepubliceerd. RBO licht toe dat de problemen zich meestal voordoen tijdens de fase van de berekening van de capaciteit. Hij licht tevens het Q&A forum en de planning toe. De consultatie is gestart en loopt nog tot het einde van de maand juni.

Vervolgens bespreekt RBO de resultaten van de externe parallel run.

De weken waarin er een negatieve welfare berekend werd, zijn het gevolg van een groter verlies van de congestion revenue, dan de (nog steeds) positieve markt surplus (consument en producent surplus).

De winst in welfare blijkt tijdens de parallel run twee maal hoger te zijn dan tijdens de feasibility study periode. De resultaten per land worden getoond : de Duitse producenten surplus stijgt doordat Duitsland meer kan exporteren naar de andere landen.

De volledige prijsconvergentie is hoger in FB dan in ATC.

Een nieuwe indicator “afstand tot de koperen plaat” werd opgesteld. FB en FBI liggen meestal dicht bij de koperen plaat dan ATC voor de CWE regio. Dit blijkt echter niet het geval te zijn indien we de indicator per hub gaan bekijken : voor kleine hubs is de afstand tot de koperen plaat soms groter bij FB/FBI dan bij ATC. Dit resultaat komt echter overeen met de theorie : kleinere hubs hebben hogere PTDF en de “critical branches” liggen meestal dicht bij de grenzen. Dit heeft als gevolg dat de PTDF meer impact hebben. RBO legt dit verder uit aan de hand van de formule :

$$\frac{P_b - P_a}{PTDF_a - PTDF_b} = \frac{P_c - P_a}{PTDF_a - PTDF_c} = \frac{P_c - P_b}{PTDF_b - PTDF_c} = \text{Shadow Price} \geq 0$$

RBO zal enkele slides toevoegen die meer uitleg geven hierover.

De heer Harlem vraagt of het samenvoegen of verdelen van prijszones een invloed kan hebben op deze resultaten. Dit heeft inderdaad een invloed op de PTDFs en dus op marktresultaten.

De heer De Wispelaere vraagt of de welfare winst voor Duitsland en Frankrijk groter is. RBO antwoordt dat alle hubs winnen maar dat men kan theoretisch bewijzen dat kleinere hubs meer geïmpacteerd worden door niet-intuïtieve situaties. De heer Landenne vraagt zich bijgevolg af of ze in hun antwoord op de consultatie bijgevolg “tegen” FBI moeten zijn. RBO antwoordt dat de situatie niet zo zwart/wit is (grote hubs zijn ook geïmpacteerd), en dat het ook sterk afhankelijk is van de lokalisatie van de critical branches.

De heer Harlem vraagt of de hubs van dezelfde grootte een betere verdeling van welfare zouden hebben. RBO antwoordt dat dit inderdaad één van de elementen is om verschillen te vermijden.

RBO licht nog de gemiddelde baseload prijs toe in de verschillende scenario's en toont aan dat de Belgische, Franse en Nederlandse prijzen dalen in FB/FBI. Ook de gemiddelde baseload prijzen voor België worden grafisch voorgesteld.

Tot slot laat RBO een tabel zien met het aantal uren waarin de resultaten contra-intuïtief zouden geweest zijn. Nederland blijkt het meeste geïmpacteerd. Het aantal uren met contra-intuïtieve resultaten bedraagt 6.6%, wat overeenkomt met bijna 10% voor de uren met congesties.

De heer Landenne vraagt of bij de activatie van de “intuitive patch” alle uren met contra-intuïtieve resultaten verwijderen. Dit is inderdaad het geval en de bedoeling. De heer Landenne vraagt of bij activatie van de patch er nog situaties kunnen voorkomen met contra-intuïtieve resultaten maar met een prijs gelijk aan 0 €/MWh. RBO legt uit dat de patch de export zal verminderen waardoor de prijs lager zal worden. Uiteindelijk (als er geen partiële convergentie met een importerende hub mogelijk was), kan de Net Positie van de hub herleid worden tot nul, maar nog altijd met de hoogste prijs. Dit lost het probleem van contra-intuïtiviteit op.

De heer Krastev vraagt wat de link is met de ID-markt en of het ID domain geïmpacteerd is in geval de “intuitive patch” geactiveerd wordt. RBO antwoordt dat indien er congestie is in day-ahead er geen ID capaciteit in dezelfde richting meer ter beschikking zal zijn. Het ID domein zal wijzigen indien patch geactiveerd wordt, omdat het DA clearing punt ook verschillend zal zijn. De heer Krastev vraagt of het mogelijk is om deze impact te kunnen berekenen. RBO verklaart dat dit mogelijk zou moeten zijn in de toekomst.

De heer Landenne vraagt of een reductie van het ID domein de intraday markt zal vernietigen. PFO antwoordt dat we nog niet kunnen zeggen dat FBI het ID domein zal verminderen.

De heer Landenne stelt dat dergelijke opmerkingen zowel in de consultatie geantwoord moet worden als op het Q&A forum om dubbele impact te hebben.

De heer Noeninckx vraagt wie een beslissing zal nemen over de activatie van de “intuitive patch” en wanneer. Elia antwoordt dat de marktpartijen een grote impact zullen hebben maar Elia kan nog niet zeggen wanneer er exact een beslissing genomen zal worden. De projectpartijen zullen dergelijke beslissing aan de regulatoren voorstellen welke deze beslissing zullen moeten bekrachtigen.

De heer Noeninckx vraagt aan de producenten wat ze ervan denken dat de producenten surplus zal minderen in België. De heer De Wispelaere antwoordt dat deze parallel run heeft plaats gehad terwijl 2 nucleaire centrales buiten dienst waren. De situatie mag niet geëxtrapoleerd worden.

RBO legt de volgende stappen van het project uit. Er wordt hard gewerkt om de problemen met de externe parallel run te verbeteren, de publieke consultatie loopt nog tot eind juni en de IT ontwikkelingen verlopen nog steeds volgens planning.

De heer Harlem meldt dat het MPP al geruime tijd meer transparantie vraagt over de netwerkdata en momenteel een “position paper” aan het opstellen is over welke gegevens nodig zijn en de redenen hiervoor. RBO antwoordt dat het project zich bewust is van de bezorgdheden van de marktpartijen, dat transparantie helpt om het vertrouwen in de FB methode te garanderen en kan helpen in het kader van lange termijn investeringsstrategie. Transparantie zal besproken worden op de FB_UG.

De heer Landenne legt uit dat er momenteel NTC waarden gepubliceerd worden voor zomer en winter. Hij vraagt zich af welke gegevens de marktpartijen zullen krijgen : security margin, PTFD, GSK, ... Ze hebben dergelijke gegevens nodig om op een correcte manier te kunnen hedgen.

RBO legt uit dat veel gegevens al reeds beschikbaar zijn in de utility tool. PFO voegt eraan toe dat de marktpartijen de redenen voor het verkrijgen van deze data best toevoegen in de consultatie.

De heer Landenne zegt dat de transparantie een belangrijk punt zal zijn voor de go-live van het project.

De heer De Wispelaere geeft ook nog mee dat projecten als Alegro en Brabo een impact zullen hebben op de Critical Branches en de GSKs. Het is belangrijk om te weten wat de impact hiervan is op de extra capaciteit.

RBO antwoordt dat sommige parameters vastgelegd zijn en dat elk uur verschillend is. De PTDFs voor elk uur zijn al en zullen gepubliceerd worden.

De heer De Wispelaere merkt ook op dat de congestion revenue voor de TSOs zal dalen. PFO antwoordt dat dit steeds de paradox is van dergelijke projecten : het kost de TSOs geld en het project resulteert in lagere inkomsten voor de TSOs. De TSOs doen dit in het belang van marktintegratie. Het blijkt wel dat de resultaten de theorie bevestigt : het netwerk zal beter gebruikt worden. Elia ondersteunt dit project maar weet dat er nog verbeteringen nodig zijn.

De heer Landenne vraagt of de Duitse autoriteiten tégen dit project kunnen zijn. Elia antwoordt dat er momenteel geen indicaties zijn in die richting. De heer Noeninckx bevestigt en meldt tevens dat in de volgende Energy Council de ministers een nieuwe politieke declaratie zullen ondertekenen.

De heer Noeninckx vraagt om de grafieken met de “daily average welfare” per land op te stellen “per capita”.

De heer De Wispelaere vraagt of er meer informatie is of de voorspelbaarheid stijgt waardoor bijgevolg de risico's zullen dalen. RBO antwoordt dat qua “fluxen” voorspelling, hoe meer onzekerheden, hoe groter de “Flow Reliability Margin” op elke critical branch zal zijn om de risico's te dekken. Qua prijsvoorspelling, geeft de externe parallel run resultaten die dichter liggen bij een situatie van oneindige capaciteiten. Voor België dalen de prijzen met een iets verhoogde volatiliteit. PFO voegt eraan toe dat niet alleen het effect van de flow based market coupling in rekening genomen moet worden in het kader van lange termijn voorspellingen.

▪ **Status update on NWE Day Ahead Project**

MVE geeft een korte update over het NWE DA project. De planning geeft nog steeds een go-live aan in de maand november 2013.

Het algemene goedkeuringsdossier van het project werd gefinaliseerd. Elke TSO is momenteel gestart met de lokale procedure voor de formele goedkeuring bij zijn nationale regulator.

De procedures werden tijdens een specifieke meeting met de marktpartijen begin mei toegelicht. Tijdens deze constructieve meeting werd door de marktpartijen aangegeven dat er meer tijd voorzien moest worden voor het indienen van bids bij de elektriciteitsbeurs in het geval van een full decoupling na publicatie van de resultaten van de Shadow Auctions. Tevens werd er tijdens deze vergadering gemeld dat 45 minuten in dergelijke situatie ook te weinig is voor het indienen van nominaties voor de productieprogramma's; minstens 60

minuten worden gevraagd om data van goede kwaliteit te kunnen opleveren (voor nominaties m.b.t. grensoverschrijdende capaciteiten voldoen 45 minuten).

De projectpartijen hebben beiden verzoeken onderzocht en een oplossing gevonden die voldoet aan de vereisten van de marktpartijen.

De entrance testen (= connectiviteitstesten) zijn van start gegaan. Ook de regio SWE (South West Europe, FR+ES+PT) neemt de deel aan deze testen.

De NWE TSOs hebben met behulp van een externe consultant een studie opgeleverd met betrekking tot de verliezen. De resultaten werden reeds gepresenteerd aan de regulatoren en het eindrapport werd hen overgemaakt. Zij zullen nu nagaan of een lokale of regionale aanpak gevolgd zal worden.

Een 2^{de} NWE Stakeholders forum is gepland op vrijdag 14 juni.

- **Status update on NWE Intraday Project**

MVE geeft een stand van zaken over het tendering proces in ID. De bedoeling van dit tendering proces is de selectie van een gemeenschappelijk platform tussen de beurzen voor de CMM/SOB-functies.

Volgens de voorziene planning hebben de beurzen hun voorkeur van platform overgemaakt aan ACER. Er kon echter geen unanieme beslissing genomen worden. Ook de TSOs hebben geen voorkeur overgemaakt.

ACER heeft midden mei in een brief aan de elektriciteitsbeurzen gevraagd om meer informatie te bekomen van de Vendors tegen eind mei. Begin juni zullen de beurzen dan opnieuw hun individuele beoordeling aan ACER overmaken.

ACER zal dan normaal gezien voor eind juni een opinie geven. De beurzen hebben verklaard om deze opinie als bindend te beschouwen op voorwaarde van cost recovery overeenkomsten en goede governance principes.

De heer De Wispelaere vraagt of er al aan een plan B gewerkt wordt. De heer Pierreux antwoordt dat het tendering proces nog steeds aan de gang is en dat de beurzen nog steeds in dit kader samenwerken. Er zal aan een plan B gewerkt worden indien het tendering proces mislukt is.

PFO vult aan dat Elia een snelle vooruitgang belangrijk vindt.

De heer De Wispelaere vraagt of de offers van de Vendors geschikt zijn voor een regionale aanpak. MVE antwoordt dat in geval van een regionale aanpak dit bekeken zal worden. PFO voegt eraan toe dat dit wel een spijtige zaak zou aangezien we op zoek zijn naar een Europese oplossing. De heer Pierreux vult aan dat, indien het proces mislukt, er nagegaan moet worden welke redenen aan de basis hiervoor lagen. Indien dit pure governance redenen zijn, dan moeten die ook bekeken worden op regionaal vlak.

De heer Harlem vraagt of, in geval van een plan B, het voor Elia OK is om aan enkele quick wins te werken. PFO antwoordt dat Elia in dergelijk geval dit zeker zal bekijken.

De heer Harlem vraagt wat de planning is indien het tendering proces lukt. De heer Pierreux antwoordt dat de Vendors zich beloofd hebben om hun platform te leveren tegen eind 2013 maar dat de cost recovery en governance overeenkomsten tot een vertraging kunnen leiden. De heer Harlem vraagt of dergelijke overeenkomsten al in plaats zijn. Het antwoord is neen.

▪ **Forward Capacity Allocation Network Code**

VSA geeft een stand van zaken met betrekking tot de Forward Capacity Allocation Network Code (FCA NC). Hij licht de algemene planning toe. Er werd een consultatie georganiseerd (step 4) die afgelopen is op 28/05/2013. De ontvangen opmerkingen zullen nu geanalyseerd worden en de Network Code zal aangepast worden.

De FCA NC heeft een sterke link met de CACM Network Code. VSA licht verder toe welke aspecten gecoverd zullen worden in de code.

De NC bevat algemene principes maar specifieke regels (bvb veilingregels) worden niet in detail beschreven. Principes als “firmness” worden wel beschreven maar de vereisten in de Network Code zijn de minimumvereisten. Als lokaal strengere regels gelden zullen deze niet per sé aangepast worden als lagere vereisten vermeld staan in de code.

De heer Harlem vraagt meer uitleg over het “single platform”. Er zal een platform bestaan voor de “primary allocation” en een voor “secondary trading”. Dit tweede platform kan gebruikt worden of niet; het kan uitbested worden aan een derde partij of kan vervangen worden door een regionaal platform. Er is geen exclusiviteit voor een pan-Europees platform. Bilaterale trades moeten niet geregistreerd worden op dit pan-Europees platform.

De heer De Wispelaere geeft aan dat er nog geen compliance is met de governance guidelines. De firmness aspecten zijn nog niet geaccepteerd door de marktpartijen.

VSA antwoordt dat dit een gekend punt is en eraan gewerkt wordt.

De heer Pierreux geeft aan dat het belangrijk is om de antwoorden op de opmerkingen van de consultatie te ontvangen om na te gaan of er onderwerpen zijn die van belang zijn voor de Belgische markt.

▪ **Harmonised Auction Rules**

VSA geeft een stand van zaken over de Harmonised Auction Rules (HAR). Een nieuwe versie 2.0 van de HAR zal in de maand juni ter consultatie voorgelegd worden aan de marktpartijen. Deze omvat voornamelijk de toevoeging van de grens Frankrijk-Spanje en de service van een Bulletin Board. Dit laatste is een scherm dat op het EXAU platform van CASC.EU ter beschikking gesteld wordt aan de marktpartijen waarop deze berichten kunnen posten indien ze verkregen capaciteiten wensen te transfereren naar een andere marktpartij of interesse hebben om capaciteit te verkrijgen.

De heer Pierreux vraagt of er een fee betaald moet worden voor het Bulletin Board.
Het Bulletin Board is een gratis service.

Binnen Entso-E worden er ondertussen ook al de eerste stappen ondernomen voor het opstellen van pan-Europese veilingregels.

- **AOB**

/

- **Volgende EMD WG**

De volgende meeting zal gepland worden in de maand september. Een Doodle zal verstuurd worden.